

DRUŠTVO ZA ZAŠTITU I
PROUČAVANJE PTICA SRBIJE

STRATEŠKI PLAN 2023–2025.

Novi Sad, oktobar 2022. godine

Sadržaj

<i>Predgovor</i>	3
<i>Istorijat</i>	4
<i>Identitet organizacije – vizija, misija, vrednosti i principi</i>	8
<i>Vizija</i>	8
<i>Vrednosti i principi organizacije</i>	8
<i>Misija</i>	9
<i>Spoljašnji strateški ciljevi, očekivani rezultati i mere</i>	10
1. <i>Zaštita područja</i>	10
2. <i>Zaštita i istraživanje ptica</i>	20
3. <i>Podizanje svesti javnosti</i>	29
<i>Unutrašnji strateški ciljevi, očekivani rezultati i mere</i>	36
<i>Trenutni resursi organizacije</i>	41
<i>Sadašnje stanje prikupljanja sredstava – pregled po izvorima</i>	42
<i>Monitoring i evaluacija</i>	42

Predgovor

Društvo za zaštitu i proučavanje ptica Srbije uskoro će obeležiti 33 godine predanog rada. Kroz 5 različitih decenija našeg postojanja menjali su se politički i ekonomski sistemi, ali i vrednosti koje je zajednica ljudi baštinila i negovala. U toj epohi ptice i priroda ostali su u našem fokusu, bez obzira na društvene prilike. Biću slobodan da kažem da je u takvim okolnostima pravi uspeh opstati, a podvig praviti rezultate kojima se mi danas dičimo. Naše Društvo bilo je i jeste primer izvorne organizacije civilnog društva koja se beskompromisno zalaže za istraživanje i zaštitu ptica i prirode.

Prvi strateški plan rada Društva za zaštitu i proučavanje ptica Srbije za period 2017-2020. završen je u jesen 2017. godine. Toj dokument nam je pomogao da uspostavimo sistem rada, procedure i pravac razvoja organizacije. Nakon isteka prvog strateškog plana, a u sred pandemije Covid-19, uradili smo evaluaciju tog dokumenta i napravili akcioni plan za rad u tranzitnom periodu. U jesen 2021. naš tim je vođen konsultantom, Milošem Antićem, započeo dug proces revidiranja i ispitivanja našeg rada, te strateškog planiranja za naredni trogodišnji period. Rezultat predanog rada konsultanta i zaposlenika Društva je dokument koji upravo čitate.

Zahvaljujemo se donatoru, The Sigrid Rausing Trust, koji je omogućio rad na strateškom planiranju i dao ogromnu podršku našem timu.

U Novom Sadu, 28.10.2022.

Milan Ružić

Izvršni direktor DZPPS

Istorijat

18. novembra 1989. SMO POLETELI!

Na krilima osnivanja ornitoloških organizacija u republikama bivše Jugoslavije **u Novom Sadu je 1989.** iz Komisije za proučavanje i zaštitu ptica, Društva ekologa Vojvodine, **nastalo** Društvo za zaštitu i proučavanje ptica Vojvodine – DZPPV (u daljem tekstu Društvo).

Uticao austrougarske ornitološke tradicije i mađarske zajednice u Vojvodini učinio je da upravo Novi Sad bude гнездо iz koga će se izleći jedna od najzačajnijih organizacija za zaštitu ptica i prirode u Srbiji. **Članstvo** novoosnovane organizacije **činili su profesionalni ornitolozi i posvećeni amateri.**

Društvo se odmah **uključuje u rad Saveza ornitoloških društava Jugoslavije (SODJ)**, osnovanog 1987. koji će sa raspadom Jugoslavije prestati da funkcioniše.

1991–2000.

Časopis „Ciconia“, koji izlazi sa osnivanjem organizacije, u mnogome će obeležiti prve godine postojanja i rada Društva. Koliko je ovo značajan trenutak može se čitati u prvoj rečenici predgovora koji potpisuje Jene J. Purger: „*Izlaskom iz štampe prvog broja časopisa CICONIA ostvaruje se želja mnogih ornitologa*“. Kroz vreme „Ciconia“ će postati **mesto susreta i afirmacije za mnoge profesionalne i amaterske ornitologe** koji su obavljivali priloge u ovom časopisu.

Veću pažnju stručne javnosti izazvalo je sprovođenje i objavljivanje rezultata projekta „**Mapiranje kolonija čaplji i kormorana u Srbiji**“ iz 1998.

Aktivnosti članstva na izdavanju časopisa, popisi zajedno sa ranije sprovedenim prstenovanjima ptica biće **čvrst temelj za razvijanje građanske nauke** unutar organizacije.

2001–2010.

Sa početkom novog milenijuma organizacija malim koracima **započinje projektno finansiranje** svojih aktivnosti. Projekti su se mahom odnosili na **istraživanja** različitih vrsta ptica, poput belih roda, čaplji, kašičara, čigri, galebova, stepskog sokola, gačaca i drugih vrsta.

„*Bezbedna gnezna za bele rode*“ je projekat sa kojim se započinje šire uključivanje različitih institucija u **aktivnu zaštitu** vrsta.

Uspešno realizovani projekti i aktivnosti do 2010. **učinili su Društvo kredibilnim partnerom** za učešće na prekograničnom projektu (IPA Mađarska-Srbija) koji se ticao praćenja i zaštite Natura 2000 vrsta - sive vetruške i modrovrane.

Iz potreba za informisanjem o aktivnostima i edukacijom sve brojnijeg članstva i javnosti o divljim pticama u Srbiji Društvo u saradnji sa Ligom za ornitološku akciju Srbije 2009. **pokreće prirodnjački magazin „Detlić“**.

2010. se dešava strukturna reforma i organizacija **menja ime u Društvo za zaštitu i proučavanje ptica Srbije – DZPPS**. Promena imena se u tom trenutku doživljava kao novi zamah, pre svega u pravcu **ostvarivanja budućeg partnerstva sa BirdLife International**.

U okviru iste reforme na čelo organizacije dolazi novi Upravni odbor koji značajno **određuje Društvo kao organizaciju civilnog društva**. Organizacija ide korak dalje u profesionalizaciji i angažuje prvog zaposlenog.

2011–2020.

Partnerstvo sa fondacijom EuroNatur, Društvu obezbeđuje uslove za dalji **rast u pogledu ljudskih i tehničkih kapaciteta**. Od jednog zaposlenog 2010., organizacija 2016. godine narasta na tim od **14 zaposlenih**. **Otvaraju se dve kancelarije**. Društvo se 2014. seli iz Pokrajinskog zavoda za zaštitu Prirode u svoju kancelariju u Novom Sadu, da bi 2017. otvorilo kancelariju i u Beogradu.

Društvo **prvi put 2015. učestvuje u sprovođenju projekta** na zaštiti modrovrane u Karpatskom basenu koji je podržan iz **Life programa Evropske unije**. 2019. Društvo postaje CEPF (*Critical Ecosystem Partnership Fund*) implementacioni partner za Balkan i započinje dodelu sredstava drugim organizacijama i intenzivnije sprovodi aktivnosti u regionu.

Pored projekata **započete su brojne programske aktivnosti** u oblastima istraživanja i zaštite ptica i prirode. Društvo od 2012. godine koordiniše **Međunarodni popis ptica vodenih staništa** (IWC) u Srbiji. Započeto je prikupljanje podataka za potrebe izrade

prvog **Atlasa ptica gnezdarica Srbije**. Kada je u pitanju zaštita, Društvo 2014. osniva **Tim za borbu protiv krivolova** u cilju otkrivanja i sprečavanja slučajeva uništavanja ptica. Kao dobar primer aktivne zaštite ptica treba izdvojiti rad na **oporavku populacije orla krstaša** koji je započet 2016. i iste godine je dao rezultate kada su iz gnezda poslednjeg para, u tom trenutku, uspešno izletela dva mladunca. 2020. je proglašena nova nacionalna mreža **Međunarodno značajnih područja za ptice – IBA**, sačinjena od 79 područja koja pokrivaju 29,2% teritorije Republike Srbije.

Društvo je nastavilo svoju izdavačku delatnost. Neki od najznačajnijih naslova su knjige „*Ptice Srbije: procena veličina populacija i trendova gnezdarica 2008-2013.*” i „*Ptice Srbije – kritički spisak vrsta*” objavljene 2015, „*Izveštaj o nezakonitom ubijanju, trovanju, hvatanju, držanju i trgovini divljim pticama u Republici Srbiji za period 2000-2017.*” objavljen 2017. i **kapitalno delo „Crvena knjiga faune Srbije III - Ptice”**, objavljeno 2018.

Aktivnosti na neposrednom obrazovanju javnosti sprovedene su u okviru Evropskog vikenda posmatranja ptica, programa Proleće uživo i Omladinskog kluba ornitologa. Značajan napredak u radu na ovoj aktivnosti je učinjen objavljivanjem **mobilne aplikacije za raspoznavanje divljih ptica “Ptice na dlanu”**.

Društvo se **od 2015. redovno oglašava u medijima** u cilju komuniciranja sa javnošću u vezi sa aktivnostima organizacije i iznošenjem stavova o važnim pitanjima u vezi sa zaštitom ptica i prirode. Značajna postignuća u objavljivanju medijskog sadržaja su serijal **“Gradske ptice”** iz 2012. te dokumentarci **“Ravnica bez ptica”** iz 2015. i **“Protivotrov”** iz 2019.

Od osnivanja broj članova u Društvu je sa godinama postepeno rastao. Najvažnija promena u pogledu **unapređenja komunikacije sa članstvom**, njihove aktivacije i doprinosa ostvarenju ciljeva organizacije dešava se krajem 2019. kada je prvi put **zaposlena osoba za sprovođenje strategije razvoja članstva**. Ovaj potez je odmah dao **rezultat i 2020. je završena sa 478 članova, 2021. sa 778**, dok je 2019. godine bilo 207.

Društvo **do 2017. nije imalo jasna planska dokumenta** već je rukovođeno strateškim odlukama Skupštine i Upravnog odbora. **Te 2017. Skupština je usvojila prvi Strateški plan za razvoj organizacije.**

Društvo je 2010. jasno postavilo za **cilj pridruživanje partnerstvu *BirdLife International***. Ovaj cilj **ostvaren je 2018.** kada je Društvo postalo punopravan član u ovoj najvećoj globalnoj mreži organizacija za zaštitu prirode.

Svečanom akademijom u Novom Sadu 22. novembra 2019. **obeleženo je 30 godina postojanja organizacije.** Kroz tri decenije predanog rada Društvo za zaštitu i proučavanje ptica Srbije je prepoznato kao **stručno udruženje bez čijeg delovanja se ne bi mogao zamisliti sistem zaštite prirode u Srbiji.**

U proleće 2021. **Društvo dobija strateškog partnera, fondaciju The Sigrid Rausing Trust,** koja ulaže razvoj organizacije.

2022.– MI LETIMO DALJE!

Identitet organizacije – vizija, vrednosti i principi, misija

Vizija

Ptice nas upozoravaju da svet kakav poznajemo nestaje. Zajedno sa ljubiteljima prirode se trudimo da zaštitimo ptice istražujući, prateći, čuvajući i poboljšavajući prirodna staništa i predele. Borimo se za održivo korišćenje resursa dok učimo od ptica šta su sve razlozi zbog kojih se priroda uništava, menjamo naše ponašanje i navike da bismo stvorili i ostavili bolji svet za naše potomke.

Prirodi blizak razvoj ljudskih zajednica koji osigurava očuvanje prirode, a naročito ptica i njihovih staništa.

Vrednosti i principi organizacije

Ljubav prema prirodi, a naročito pticama – priroda ima pravo na život bez korisnosti za čoveka, kroz nas priroda ima glas.

Nezavisnost (beskompromisnost) – ideja vodilja u našem radu jeste da verujemo podacima koje smo sakupili. Pritisci sa strane ne utiču da istinu, koliko god bila neugodna, podelimo sa javnošću.

Transparentnost – nastojimo da naš rad bude vidljiv i da informacije u vezi sa našim radom budu dostupne javnosti.

Demokratskiost – poštujemo slobodu mišljenja i govora na bilo koju temu.

Deljenje – nesebično deljenje profesionalnog znanja i resursa sa mladima, zainteresovanim organizacijama i pojedincima u korist zaštite prirode i razvoja ljudskih kapaciteta za zaštitu prirode.

Doprinos zajednici – svojim delovanjem doprinosimo da zajednice ojačaju štiteći ptice i prirodu.

Pripadnost (zajedništvo) – osećaj pripadnosti zajednici unutar radnog kolektiva koji se bori za bolju budućnost i zaštitu prirode.

Profesionalnost – profesionalnost pre svega. Stavovi i aktivnosti koje sprovodimo se oslanjaju na naučna saznanja.

Posvećenost – posvećenost i najsitnijim detaljima pri obavljanju posla.

Inovativnost – trudimo se da budemo kreativni i inovativni pri obavljanju svog posla.

Sekularizam – naš stav je da ljudske aktivnosti i odluke, posebno političke, treba da budu zasnovane pre svega na dokazima o činjenicama koje su nepristrasne i odvojene od religijskog učenja i uverenja.

Motivacija i inspiracija princip rada – motivaciju nalazimo u smislenosti i svrsi posla kojim se bavimo.

Kultura dijaloga (dostupnost) – trudimo se da ne postoje stvari o kojima ne možemo da pričamo u našem radu.

Misija

Društvo za zaštitu i proučavanje ptica Srbije (DZPPS) uključuje zajednice u Srbiji u očuvanje i oporavak prirode kroz istraživanje, aktivnu zaštitu, informisanje i objavljivanje, obrazovanje i javno zastupanje. Aktivna zaštita podrazumeva preduzimanje praktičnih aktivnosti na zaštiti predela, područja, staništa i populacija vrsta koje se sprovode nakon dobijanja naučnih informacija u okviru zakonskih propisa.

Spoljašnji strateški ciljevi, očekivani rezultati i mere

1. Zaštita područja

Spoljašnji strateški cilj	Očekivani rezultati	Strateške mere	Indikatori	Potrebni resursi	Odgovorna pozicija	Period sprovođenja
1. Unaprediti kvalitet upravljanja zaštićenim i nezaštićenim područjima u Srbiji (kroz monitoring područja, aktivnu zaštitu i javno zastupanje)	1.1. Tri redovna godišnja izveštaja o stanju najmanje 15 IBA (po 5 područja godišnje) područja u Srbiji od 2023. godine do kraja 2025. godine	1.1.1. Odabir IBA područja gde će se vršiti monitoring (5 područja godišnje)	- najmanje po 1 IBA područje sa kriterijumom A, B i C - veličina područja (jedno malo, jedno srednje i jedno veliko – prethodno definisana površina) - sva odabrana IBA područja su iz različitih upravnih okruga RS	- ornitolog analitičar – 3 radna dana godišnje - menadžer programa – 15 radnih dana - GIS stručnjak – 2 dana godišnje	Menadžer programa	Februar 2023. Novembar 2023. Novembar 2024.
		1.1.2. Izrada formalizovanog IBA monitoring formulara	- preuzete i prerađene preporuke za IBA monitoring formular predložen od strane BLI	- ornitolog analitičar – 2 radna dana godišnje	Menadžer programa	Februar 2023.
		1.1.3. Prikupljati podatke pomoću	- donet plan sprovođenja IBA	- terenski ornitolog – 50 dana godišnje	Menadžer programa	Tokom 2023. Tokom 2024.

		<p>standardizovanog IBA formulara</p> <p><i>(Prikupljati podatke o stanju populacija ptica, pritiscima i akcijama u IBA područjima)</i></p>	<p>monitoringa (1 godišnje)</p> <ul style="list-style-type: none"> - donete procedure i nadležnosti prilikom sprovođenja IBA monitoringa - sprovedena IBA monitoring obuka za zaposlene (ornitolog analitičar + terenski ornitolozi) - sprovedena IBA monitoring obuka za saradnike (online) (ornitolog analitičar) - sproveden IBA monitoring (3 terenska dana godišnje sprovedena u odabranim IBA područjima u kojima učestvuju po 3 terenska ornitologa) 	<ul style="list-style-type: none"> - ornitolog analitičar – 14 radnih dana godišnje - ornitolog saradnik – 50 radnih dana godišnje - menadžer programa – 11 dana godišnje - izvršni direktor – 1 dan godišnje - troškovi boravka na istraživanom području - 20 dana korišćenja auta – amortizacija 		Tokom 2025.
		<p>1.1.4. Objedinjavati prikupljene izveštaje IBA monitoringa na godišnjem nivou u formi stručnog izveštaja i u formi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - napravljeno mesto gde se dostavljaju IBA monitoring formulari (online) - sakupljeno 90 % IBA monitoring formulara predviđenih planom 	<ul style="list-style-type: none"> - terenski ornitolog – 15 radnih dana godišnje (popunjavanje i dostavljanje IBA monitoring formulara) 	Menadžer programa	<p>Februar 2024.</p> <p>Februar 2025.</p> <p>Februar 2026.</p>

		sumiranog prikaza za javnost	<p> sprovođenja IBA monitoringa</p> <ul style="list-style-type: none"> - u novembru tekuće godine stigli IBA monitoring formulari za svih 5 IBA - napraviti formu izveštaja za IBA područja pre prvog izveštaja - objediniti podatke u izveštaj - iskomunicirati izveštaj sa sektorom za komunikaciju 	<ul style="list-style-type: none"> - dizajner – 8 radnih dana - ornitolog analitičar – 15 radnih dana godišnje - menadžer programa – 15 radnih dana - izvršni direktor – 2 radna dana - odgovorno lice u sektoru komunikacija – 2 dana - GIS stručnjak – 5 radnih dana 		
	<p>1.2. Istraživanje najmanje 3 zaštićena područja svake godine</p>	<p>1.2.1 Prikupljati podatke o stanju populacija ptica i staništa iz zaštićenih područja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - broj terenskih dana sproveden u svakom zaštićenom području. - dinamika odlaska na teren. - relevantnost sakupljenih dostavljenih izveštaja sa podacima 	<ul style="list-style-type: none"> - terenski ornitolozi – 200 radnih dana (godišnje) - istraživači saradnici – 100 radnih dana godišnje - troškovi boravka na istraživanom području - 100 dana korišćenja automobila (službenog ili privatnog) 	Ornitolog analitičar	<p>Januar-oktobar 2023.</p> <p>Januar-oktobar 2024.</p> <p>Januar-oktobar 2025.</p>

				- ornitolog analitičar 10 radnih dana godišnje.		
		1.2.2. Objedinjavati prikupljene podatke iz zaštićenih područja na godišnjem nivou u formi stručnog izveštaja i formi sumiranog prikaza za javnost.	- broj jedinica podataka - dinamika prikupljanja podataka - relevantnost podataka za predmetne izveštaje - broj i pokrivenost obuhvaćenih područja.	- ornitolog analitičar 5 radnih dana godišnje - 1 terenski ornitolog po 5 dana godišnje - GIS stručnjak 2 radna dana godišnje	Ornitolog analitičar u programu zaštite područja	od januara do kraja marta 2023, 2024. i 2025. godine.
		1.2.3. Izrada i dostavljanje izveštaja zaštićenim područjima gde je vršen monitoring	- broj jedinica podataka - dinamika prikupljanja podataka - relevantnost podataka za predmetne izveštaje - broj i pokrivenost obuhvaćenih područja	- ornitolog analitičar 10 radnih dana godišnje - dizajner 3 radna dana godišnje - GIS stručnjak 3 radna dana godišnje	Menadžer programa	Februar 2024. Februar 2025. Februar 2026.

<p>2.1. Godišnji izveštaj o stanju svih područja gde zajedno sa LZG vršimo monitoring i sprovodimo mere zaštite</p> <p><i>LZG je koncept prepoznat od strane BirdLife International – Local Conservation Groups</i></p>	<p>2.1.1 Definisanje i odabir Lokalnih zaštitarskih grupa (LZG) prve godine, potpisivanje memoranduma o saradnji i izrada plana za monitoring IBA područja</p>	<ul style="list-style-type: none"> - LZG nisu iz istog mesta - LZG imaju IBA područje u svojoj neposrednoj blizini - LZG imaju kapaciteta da vrše monitoring IBA područja 	<ul style="list-style-type: none"> - ornitolog analitičar 2 dana godišnje - menadžer programa 8 radnih dana - izvršni direktor 2 radna dana - odgovorno lice u sektoru komunikacija 2 dana 	Menadžer programa	Januar-decembar 2023., 2024. i 2025.
	<p>2.1.2 Koordinacija, trening i izveštavanje sa LZG (može da bude i monitoring IBA područja pored kojih se nalaze)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - donet plan sprovođenja monitoringa (1 godišnje) - donete procedure i nadležnosti prilikom sprovođenja monitoringa - sprovedena monitoring obuka za saradnike - sprovedene obuke izveštavanja - zna se ime odgovorne osobe za koordinaciju sa LZG 	<ul style="list-style-type: none"> - menadžer programa 10 radnih dana godišnje -terenski ornitolog 10 radnih dana godišnje 	Menadžer programa	Januar-decembar 2023., 2024. i 2025.
	<p>2.1.3. Objediniti stručne izveštaje</p>	<ul style="list-style-type: none"> - napravljeno mesto gde se dostavljaju 	<ul style="list-style-type: none"> - menadžer programa 5 radnih dana 	Menadžer programa	Tokom svake godine

		sakupljene od LZG i sačiniti izveštaj	<p>monitoring formulari (online)</p> <ul style="list-style-type: none"> - sakupljeno 90 % monitoring formulara predviđenih planom sprovođenja monitoringa - u novembru tekuće godine stigli monitoring formulari od sve 3 LCG (sledeće godine od svih 6, naredne 9) - napraviti formu izveštaja za LZG pre prvog izveštaja - objediniti podatke u izveštaj - iskomunicirati izveštaj sa sektorom za komunikaciju 	<ul style="list-style-type: none"> - ornitolog analitičar 3 radnih dana godišnje - dizajner 3 radnih dana - izvršni direktor 1 dan - odgovorno lice u sektoru komunikacija 2 radna dana -GIS analitičar-5 radnih dana godišnje 		Izveštaji gotovi u decembru svake godine
	3.1. Predlaganje formalne zaštite najmanje jednog područja godišnje (3 područja do	3.1.1. Izabrati jedno nezaštićeno područje za formalnu zaštitu godišnje	<ul style="list-style-type: none"> - područje je IBA područje i područje je IBA područje u kategoriji A ili B ili C ili na području živi vrsta ptice koje je značajna za zaštitu 	<ul style="list-style-type: none"> - ornitolog analitičar 1 radni dan godišnje - menadžer programa 4 radna dana - izvršni direktor 2 radna dana 	Menadžer programa	<p>Februar 2023.</p> <p>Februar 2024.</p> <p>Februar 2025.</p>

	2025. godine)			- GIS stručnjak 1 radni dan		
		3.1.2. Izrada predloga formalne zaštite jednog područja i njegovo upućivanje nadležnoj instituciji	- napravljena forma predloga iz prethodnih iskustava - izrađen predlog/inicijativa formalne zaštite - predlog upućen nadležnoj instituciji / institucijama	- ornitolog analitičar 2 radna dana godišnje - menadžer programa 2 radna dana - osoba za javno zagovaranje 10 radnih dana godišnje - GIS stručnjak 2 radna dana	Menadžer programa	Jul 2023. Mart 2024. Mart 2025.
		3.1.3. Javna kampanja zagovaranja za proglašenje novog zaštićenog područja	- izrađen plan javnog zagovaranja - formulisanje kampanje i alata kampanje	- osoba za javno zagovaranje 15 radnih dana godišnje - osoba za komunikacije 10 radnih dana godišnje - dizajner 2 radna dana godišnje	Menadžer programa	Septembar 2023. Maj 2024. Maj 2025.

		3.1.4. Promocija zaštite potencijalno zaštićenog područja	<ul style="list-style-type: none"> - 2 kampanje na mrežama i tradicionalnim medijima - 1 akcija sprovedena na željenom području (sađenje, čišćenje, šetnja kroz područje) 	<ul style="list-style-type: none"> - službenik za komunikacije 15 radnih dana - stručni saradnik za upravljanje članstvom 10 radnih dana - menadžer programa 10 radnih dana - ornitolog analitičar 2 radna dana - osoba za javno zagovaranje 10 radnih dana 	Menadžer programa	<p>Jun 2023–novembar 2023.</p> <p>Maj 2024–septembar 2024.</p> <p>Maj 2025–septembar 2025.</p>
	4.1. Izrada strategije/plana posedovanja sopstvenog zemljišta i plana upravljanja	4.1.1. Izrada strategije posedovanja sopstvenog zemljišta	<ul style="list-style-type: none"> - sprovedena dva okupljanja Upravnog Odbora, izvršnog direktora i menadžera programa 	<ul style="list-style-type: none"> - menadžer programa 8 radnih dana - izvršni direktor 2 radna dana - upravni odbor 2 dana - GIS stručnjak 5 radnih dana 	Izvršni direktor	Jun 2023–mart 2024.
		4.1.2. Izrada plana upravljanja zemljištem	<ul style="list-style-type: none"> - sprovedena dva okupljanja Upravnog Odbora, izvršnog direktora i menadžera programa 	<ul style="list-style-type: none"> - menadžer programa 6 radnih dana - izvršni direktor 3 radna dana 	Izvršni direktor	Jun 2024–mart 2025.

				<ul style="list-style-type: none"> - upravni odbor 3 radna dana - GIS stručnjak 4 radna dana 		
		4.1.3. Kontaktiranje potencijalnih donatora i istraživanje potencijalnih prostora	- kontaktirano 10 potencijalnih donatora	<ul style="list-style-type: none"> - izvršni direktor 5 radnih dana - menadžer programa 20 radnih dana - službenik za fandrejzing 10 radnih dana - službenik za javno zagovaranje 10 radnih dana - GIS stručnjak 10 radnih dana 		2023–2025.
	5.1. Saradnja sa ciljnim grupama	5.1.1. Saradnja sa raznim ciljnim grupama koje se zalažu za zaštitu prirode na nivou područja	- 5 sastanaka sa ciljnim grupama koje se zalažu za zaštitu prirode	<ul style="list-style-type: none"> - izvršni direktor 10 radnih dana - menadžer programa 25 radnih dana 		Tokom 2023–2025.
	6.1. Nepredviđeno trošenje resursa i vremena za bavljenje novim	6.1.1. Nove situacije/pojave na koje se mora reagovati	- spisak ovakvih situacija/pojava kada se dogode da bismo se pripremili za sledeće strateško planiranje	<ul style="list-style-type: none"> - izvršni direktor 10 radnih dana - menadžer programa 20 radnih dana 		2023–2025.

	stvarima		- reagovanje na ove situacije/pojave			
--	-----------------	--	---	--	--	--

2. Zaštita i istraživanje ptica

Spoljašnji strateški cilj	Očekivani rezultat	Strateške mere	Indikatori	Potrebni resursi po sezoni	Odgovorna pozicija	Period sprovođenja
2.1. Zimski popis ptica vodenih staništa	2.1.1. Objavljivanje 3 godišnja izveštaja o zimskom monitoringu ptica vodenih staništa (IWC) u Srbiji	<p>Obilazak monitoring jedinica</p> <p>Prikupljanje podataka o brojnosti ptica vodenih staništa</p> <p>Obučavanje novih popisivača</p> <p>Pisanje 3 godišnja izveštaja</p>	<p>- obilazak minimum 600 monitoring jedinica po sezoni</p> <p>- prikupljeno najmanje 4000 podataka o brojnosti ptica po monitoring jedinicama po sezoni</p> <p>- terenska obuka najmanje 30 novih popisivača tokom 3 godine</p> <p>- 3 objavljena izveštaja</p>	<p>- ornitolog analitičar 50 radnih dana</p> <p>- terenski ornitolog 80 radnih dana</p> <p>- ornitolog saradnik 200 radnih dana</p> <p>- GIS stručnjak 5 radnih dana</p> <p>- dizajner 5 radnih dana</p>	Ornitolog analitičar (koordinator)	<p>Terenski rad januar 2023, 2024. i 2025. godine</p> <p>Izveštavanje redovno krajem svake godine</p>
2.2. Monitoring običnih vrsta	2.2.1 Objavljivanje 3 godišnja izveštaja o monitoringu običnih vrsta ptica (CBM) u Srbiji	<p>Obilazak transekata za monitoring</p> <p>Prikupljanje podataka o rasprostranjenosti i brojnosti ptica</p> <p>Obučavanje novih popisivača</p> <p>Pisanje 3 godišnja izveštaja</p>	<p>- obilazak najmanje 35 monitoring jedinica po sezoni</p> <p>- prikupljeno najmanje 3000 podataka o prisutnosti ptica po monitoring transektima po sezoni</p> <p>- terenska obuka najmanje 15 novih</p>	<p>- ornitolog analitičar 20 radnih dana</p> <p>- ornitolog saradnik 70 radnih dana</p> <p>- GIS stručnjak 5 radnih dana</p> <p>- dizajner 5 radnih dana</p>	Ornitolog analitičar (koordinator)	<p>Terenski rad april–jun 2023, 2024. i 2025. godine</p> <p>Izveštavanje redovno krajem svake godine</p>

			popisivača tokom 3 godine - 3 objavljena izveštaja			
2.3. Atlas gnezdarica Srbije	2.3.1. Obrada i grafički prikaz podataka prikupljenih pre 2023. godine za Atlas gnezdarica Srbije	Analiza prikupljenih podataka	- analizirati sve podatke o gnezdaricama koji se nalaze u bazi DZPPS-a u periodu 2013-2022. - 1 izveštaj	- GIS stručnjak 10 radnih dana godišnje - dizajner 3 radna dana	GIS stručnjak	Jednogodišnji izveštaj februar–mart 2023.
	2.3.2 Izveštaj o prikupljenim podacima za Atlas gnezdarica Srbije	Prikupljanje podataka na terenu, analiza rada na terenu Pisanje izveštaja	- prikupljeno najmanje 120.000 podataka o gnezdaricama u Srbiji u periodu 2022–2024. (svake godine minimum 40.000) - online obuka za najmanje 100 novih popisivača, terenska obuka za 30 popisivača - 3 izveštaja	- ornitolog analitičar 30 radnih dana - ornitolog saradnik 375 radnih dana - GIS stručnjak 10 radnih dana - dizajner 5 radnih dana	Ornitolog analitičar (koordinatori) GIS stručnjak	Terenski rad mart–jul 2023, 2024. i 2025. godine Izveštavanje avgust–decembar 2023, 2024. i 2025.
2.4. Izveštavanje o popisima ciljanih vrsta	2.4.1. Izveštaj o popisu sivih vetruški u Srbiji	Obilazak svih poznatih kolonija sive vetruške i gačaca naselja u Bačkoj i Banatu i popis aktivnih gnezda sivih vetruški	- obilazak najmanje 25 od ranije poznatih kolonija sivih vetruški i najmanje 100 od ranije poznatih kolonija gačaca - online i terenska obuka najmanje 30	- ornitolog saradnik 30 radnih dana - GIS stručnjak 2 radna dana -ornitolog analitičar 2 radna dana	Terenski ornitolog	Jednogodišnji popis u periodu maj–jul 2023. godine

		Obučiti članstvo i uključiti ih u popis	članova da se uključe i doprinesu popisu informacijama i terenskim radom - 1 izveštaja	- dizajner 3 radna dana		
	2.4.2. Izveštaj o popisu kolonija čaplji, vranaca i ibisa u Srbiji - jedne godine tokom 2025.	Obilazak svih poznatih kolonija čaplji, vranaca i ibisa u Srbiji Obučiti članstvo i uključiti ih u popis	- obilazak najmanje 70 od ranije poznatih kolonija čaplji, vranaca i ražnjeva - online i terenska obuka najmanje 50 članova da se uključe i doprinesu popisu informacijama i terenskim radom - 1 izveštaj	- ornitolog saradnik 120 radnih dana -terenski ornitolog 30 radnih dana -ornitolog analitičar 10 radnih dana - GIS stručnjak 10 radnih dana - dizajner 3 radna dana	Terenski ornitolog	Jednogodišnji popis u periodu mart–jul 2025. godine
	2.4.3. Izveštaj o popisu belih roda u Srbiji tokom 2024. godine	Obilazak svih naselja u Vojvodini i popis aktivnih gnezda belih roda Obilazak svih poznatih gnezdećih teritorija južno od Save i Dunava Obučiti članstvo i uključiti ih u popis	- obilazak najmanje 1800 od ranije poznatih gnezda i praćenje uspešnosti gnežđenja - online obuka najmanje 100 članova da se uključe, doprinesu popisu informacijama i terenskim radom - 1 izveštaj	- ornitolog saradnik 600 radnih dana -programer za izradu aplikacije za prikupljanje podataka 10 radnih dana -ornitolog analitičar 5 radnih dana -osoba za komunikaciju sa javnošću 10 radnih dana	Terenski ornitolog	Jednogodišnji popis u periodu maj–jul 2024. godine

				<ul style="list-style-type: none"> - GIS stručnjak 10 radnih dana - dizajner 3 radna dana 		
2.4.4. Izveštaj o rezultatima popisa sabljarki u Srbiji – 2023. godine	<p>Obilazak svih poznatih kolonija sabljarki u Srbiji</p> <p>Obučiti članstvo i uključiti ih u popis</p>	<ul style="list-style-type: none"> - obilazak najmanje 20 od ranije poznatih kolonija sabljarke - online i terenska obuka najmanje 50 članova da se uključe i doprinesu popisu informacijama i terenskim radom - 1 izveštaj 	<ul style="list-style-type: none"> - ornitolog saradnik 20 radnih dana -terenski ornitolog 5 dana - GIS stručnjak 4 radnih dana - dizajner 3 radna dana 	Terenski ornitolog	Jednogodišnji popis u periodu maj–jul 2023. godine	
2.4.5. Izveštaj o rezultatima popisa kolonija bregunice u Srbiji	<p>Obilazak svih poznatih kolonija bregunice u Srbiji</p> <p>Obučiti članstvo i uključiti ih u popis</p>	<ul style="list-style-type: none"> - obilazak najmanje 100 od ranije poznatih kolonija bregunice - online obuka najmanje 100 članova da se uključe, doprinesu popisu informacijama i terenskim radom - 1 izveštaj 	<ul style="list-style-type: none"> - ornitolog saradnik 200 radnih dana -terenski ornitolog 20 radnih dana - GIS stručnjak 10 radnih dana - dizajner 3 radna dana 	Terenski ornitolog	Jednogodišnji popis u periodu maj–jul 2024. godine	

	<p>2.4.6. Izveštaj o rezultatima popisa sivog sokola u Srbiji</p>	<p>Obilazak svih poznatih aktivnih i nekadašnjih teritorija u Srbiji</p> <p>Svake sezone obilaziti različite regione</p> <p>Selektivno obučiti članstvo i uključiti ih u popis</p>	<p>- obilazak najmanje 60 od ranije poznatih gnezdišta sivih sokolova tokom tri godine po regionima i analiza njihove ugroženosti</p> <p>- online obuka najmanje 15 članova da se uključe i doprinesu popisu informacijama i terenskim radom</p> <p>- 1 izveštaj</p>	<p>- ornitolog saradnik 100 radnih dana</p> <p>-terenski ornitolog 30 radnih dana</p> <p>- GIS stručnjak 6 radnih dana</p> <p>- dizajner 3 radna dana</p>	<p>Terenski ornitolog</p>	<p>Parcijalni popis tokom 3 godine u periodu mart–jul 2023, 2024. i 2025. godine</p>
	<p>2.4.7. Izveštaj o rezultatima popisa surog orla u Srbiji - godišnje</p>	<p>Obilazak svih poznatih aktivnih i nekadašnjih teritorija u Srbiji</p> <p>Svake sezone obilaziti različite regione</p> <p>Selektivno obučiti članstvo i uključiti ih u popis</p>	<p>- obilazak najmanje 70 od ranije poznatih gnezdećih teritorija tokom tri godine po regionima</p> <p>- online obuka najmanje 20 članova da se uključe i doprinesu popisu informacijama i terenskim radom</p> <p>- 1 izveštaj</p>	<p>-ornitolog saradnik 150 radnih dana</p> <p>-terenski ornitolog 30 radnih dana</p> <p>- GIS stručnjak 15 radnih dana</p> <p>-dizajner 15 radnih dana</p>	<p>Terenski ornitolog</p>	<p>Delimični popis tokom 3 godine u periodu mart–jul 2023, 2024. i 2025. godine</p>

2.5. Izveštavanje o aktivnoj zaštiti ciljanih vrsta	2.5.1. Izveštaj o trogodišnjim rezultatima aktivne zaštite krstaša u Srbiji	<p>Redovni obilazak svih poznatih gnezdećih teritorija u Srbiji</p> <p>Čuvanje gnezda</p> <p>Redovni obilazak svih postavljenih platformi</p> <p>Praćenje i postavljanje telemetrije na ptice, praćenje seobe i stradanja tokom jedne kalendarske godine</p> <p>Selektivno obučiti članstvo i uključiti ih u aktivnosti</p>	<p>- obilazak svih 5 gnezda i praćenje uspešnosti gnežđenja i svih 20 platformi koje su postavljene tokom 2020., 2021. i 2022. godine</p> <p>- praćenje kretanja satelitski obeleženih krstaša</p> <p>- terenska obuka najmanje 10 članova da se uključe i doprinesu popisu informacijama i terenskim rado</p> <p>- 3 izveštaja</p>	<p>- ornitolog saradnik 150 radnih dana</p> <p>-terenski ornitolog 15 radnih dana</p> <p>-ornitolog analitičar 15 radnih dana</p> <p>- GIS stručnjak 9 radnih dana</p> <p>-dizajner 15 radnih dana</p>	Terenski ornitolog	Jednogodišnji izveštaji za 2023, 2024. i 2025. godinu
	2.5.2. Godišnje izveštavanje o rezultatima aktivne zaštite stepskog sokola u Srbiji	<p>Redovni obilazak poznatih gnezdećih teritorija u Srbiji</p> <p>Redovni obilazak i postavljanje platformi, postavljanje telemetrije, praćenje seobe i stradanja tokom jedne kalendarske godine</p> <p>Selektivno obučiti članstvo i uključiti ih u aktivnosti</p>	<p>- obilazak bar 50 od poznatih gnezdećih teritorija i 100 platformi na dalekovode namenjenih za stepske sokolove u Vojvodini i Stigu</p> <p>- obuka najmanje 10 članova da se uključe i doprinesu popisu informacijama i terenskim radom.</p> <p>- 3 izveštaja</p>	<p>- ornitolog saradnik 120 radnih dana</p> <p>-terenski ornitolog 60 radnih dana</p> <p>-ornitolog analitičar 15 radnih dana</p> <p>-dizajner 15 radnih dana</p> <p>- GIS stručnjak 15 radnih dana</p>	Terenski ornitolog	<p>Terenski rad mart-jun 2023, 2024. i 2025. godine</p> <p>Izveštavanje redovno krajem svake godine</p>

2.6. Izveštavanje o nezakonitom stradanju ptica	2.6.1. Izveštaj o trogodišnjim rezultatima beleženja stradanja ptica od elektrokcije i kolizije sa dalekovodima – 2025.	<p>Obučiti članstvo i uključiti ih u pretraživanja terena, prepoznavanje i prijavljivanje slučajeva</p> <p>Obilazak od ranije poznatih lokacija gde je do sada beleženo masovnije stradanje ptica na dalekovodima.</p>	<p>- obučiti najmanje 30 članova za pretraživanja terena, prepoznavanje i prijavljivanje slučajeva elektrokcije i kolizije</p> <p>- obilazak najmanje 400km dalekovoda tokom 3 godine uključujući one od ranije prepoznate kao problematične za ptice</p> <p>- 1 izveštaj</p>	<p>- ornitolog saradnik 150 radnih dana</p> <p>-terenski ornitolog 30 radnih dana</p> <p>-ornitolog analitičar 45 radnih dana</p> <p>- dizajner 5 radnih dana</p> <p>- GIS stručnjak 30 radnih dana</p>	Ornitolog analitičar	2023–2025. Izveštavanje na kraju 2025.
	2.6.2. Izveštaj o trogodišnjim rezultatima beleženja i procesuiranja nezakonitog hvatanja ptica	<p>Obučiti zainteresovano članstvo i uključiti ih u pretraživanja terena, prepoznavanje, prijavljivanje i procesuiranje slučajeva;</p> <p>Obilazak od ranije poznatih lokacija gde je do sada beleženo nezakonito hvatanje ptica.</p>	<p>- terenski obučiti najmanje 30 članova za pretraživanja terena, prepoznavanje, prijavljivanje i procesuiranje slučajeva nezakonitog hvatanja ptica</p> <p>- obilazak najmanje 30 od ranije poznatih lokacija tokom 3 godine gde su hvatane ili prodavane nezakonito uhvaćene ptice</p> <p>- 1 izveštaj</p>	<p>- ornitolog saradnik 300 radnih dana</p> <p>- Wildlife Crime Officer 150 radnih dana</p> <p>- dizajner 5 radnih dana</p> <p>- GIS stručnjak 5 radnih dana</p>	Wildlife Crime Officer	2023–2025.

	<p>2.6.3. Izveštaj o trogodišnjim rezultatima beleženja i procesuiranja krivolova</p>	<p>Obučiti članove i saradnike i uključiti ih u pretraživanja terena, prepoznavanje, prijavljivanje i procesuiranje slučajeva</p> <p>Obilazak od ranije poznatih lokacija gde su do sada redovno beleženi slučajevi krivolova</p>	<p>- obučiti najmanje 30 članova za pretraživanja terena, prepoznavanje, prijavljivanje i procesuiranje krivolova</p> <p>- obilazak najmanje 200 od ranije poznatih lokacija gde je do sada beležen krivolov tokom 3 godine</p> <p>- 1 izveštaj</p>	<p>- ornitologa saradnika 600 radnih dana</p> <p>- terenski ornitolog 300 radnih dana</p> <p>-Wildlife Crime Officer 90 radnih dana</p> <p>- GIS stručnjak 15 radnih dana</p> <p>-dizajner 15 radnih dana</p>	<p>Wildlife Crime Officer</p>	<p>2023–2025.</p>
	<p>2.6.4. Izveštaj o trogodišnjim rezultatima beleženja i procesuiranja slučajeva trovanja ptica</p>	<p>Obučiti članstvo i saradnike i uključiti ih u pretraživanja terena, prepoznavanje, prijavljivanje i procesuiranje slučajeva. Obilazak od ranije poznatih lokacija gde su do sada redovno beleženi slučajevi trovanja</p>	<p>- obučiti najmanje 30 članova za pretraživanja terena, prepoznavanje, prijavljivanje i procesuiranje slučajeva trovanja ptica</p> <p>- obilazak najmanje 30 od ranije poznatih lokacija tokom 3 godine gde su do sada beleženi masovni slučajevi trovanja ptica</p> <p>- 1 izveštaj</p>	<p>- ornitologa saradnika 180 radnih dana</p> <p>- terenski ornitolog 30 radnih dana</p> <p>-Wildlife Crime Officer 30 radnih dana</p> <p>- GIS stručnjak 15 radnih dana</p> <p>-dizajner 15 radnih dana</p>	<p>Wildlife Crime Officer</p>	<p>2023–2025.</p>

2.7. Akcioni plan za zaštitu jedne vrste ptica	Objavljen 1 Akcioni plan za jednu vrstu iz Crvene knjige ptica Srbije (grlica) - akcioni plan koji donosi javnog sektora	Analiza prikupljenih podataka za jednu odabranu vrstu po dogovoru radne grupe	- napisan i u javnosti predstavljen dokument Akcionog plana - 1 dokument	- ornitolog analitičar 10 radnih dana - terenski ornitolog 12 radnih dana	Ornitolog analitičar (koordinator)	Avgust–oktobar 2025.
---	--	---	---	--	------------------------------------	----------------------

3. Podizanje svesti javnosti

Spoljašnji strateški cilj	Očekivani rezultati	Strateške mere	Indikatori	Potrebni resursi	Odgovorna pozicija	Period sprovođenja
3.1. Izgradnja svesti javnosti u Srbiji o značaju zaštite i podrške oporavku prirode kroz informisanje, obrazovanje i primenu znanja. (Informacija, edukacija, akcija)	3.1.1. Unapređena svest javnosti putem kanala informisanja DZPPS	Izraditi strategiju komunikacije za period 2023-2025. sa akcionim planom, koja je u skladu sa strategijom DZPPS. Posebnu pažnju posvetiti kanalima komunikacija DZPPS, tradicionalnim medijima i inovativnim vidovima komunikacija poput influensera, Google pozicioniranje, i slično interna i eksterna komunikacija	- izrađena strategija komunikacije sa akcionim planom i sprovodi se od juna 2023.	- spoljna pomoć 15 dana menadžerske pozicije+20 dana asistentske pozicije, u periodu mart-jun 2023.	Rukovodilac sektora za rad sa javnošću	Jun 2023–decembar 2025.
			- ostvareno redovno informisanje 80.000 pratilaca na društvenim mrežama	- službenik za rad sa javnošću 100 radnih dana godišnje	Rukovodilac sektora za rad sa javnošću, Službenik za rad sa javnošću	Jun 2023–decembar 2025.
			- redovno prisustvo u medijima putem saopštenja za javnost najmanje 12 puta godišnje	- službenik za rad sa javnošću 36 dana godišnje	Rukovodilac sektora za rad sa javnošću	Jun 2023–decembar 2025.
			- reagovanje na razne akcidente putem saopštenja za javnost 8 puta godišnje	- službenik za rad sa javnošću 24 dana godišnje, 4 dana godišnje angažovanja relevantnih članova tima za temu	Rukovodilac sektora za rad sa javnošću	Jun 2023–decembar 2025.

		Sprovedene 2 kampanje izgradnje svesti javnosti godišnje na temu prioriternih vrsta i područja	- sprovedena 1 kampanja na temu prioriternih vrsta koja je ostvarila domet do 100.000 građana putem društvenih mreža i tradicionalnih medija	- rukovodilac sektora za rad sa javnošću 10 dana godišnje -službenik sektora za rad sa javnošću 15 dana godišnje, - menadžerska pozicija zadužena za sprovođenje strategije DZPPS na zaštiti vrsta	Rukovodilac sektora za rad sa javnošću	Jednomesečna kampanja godišnje
			- sprovedena 1 kampanja na temu prioriternih staništa koja je ostvarila domet do 100.000 građana putem društvenih mreža i tradicionalnih medija	- rukovodilac sektora za rad sa javnošću 10 dana godišnje, -službenik sektora za rad sa javnošću 15 dana godišnje, -menadžerska pozicija zadužena za sprovođenje strategije DZPPS na zaštiti područja.	Rukovodilac sektora za rad sa javnošću	Jednomesečna kampanja godišnje
		Informisanje javnosti kroz informativno-obrazovni prirodnjački serijal	- emitovan 1 serijal i promovisan putem kanala DZPPS	- partnerska agencija 6 meseci - menadžerska pozicija sektora za rad sa javnošću 30 radnih dana - pozicija osobe zadužene za	Rukovodilac sektora za rad sa javnošću	2025. godina realizacija

				prikupljanje sredstava 10 radnih dana - pozicija izvršnog direktora 5 radnih dana		
	3.1.2. Unapređena svest 30.000 građana kroz obrazovne aktivnosti DZPPS (broj građana uključuje i članove DZPPS)	Izraditi obrazovni plan i program kao aneks strategije DZPPS za period 2023-2025. do juna 2023 (programi, predavanja, radionice, tribine, diskusije i slično)	- sproveden obrazovni plan i program najmanje 70%	- rukovodilac sektora za rad sa javnošću 10 radnih dana - službenik sektora za rad sa javnošću 10 radnih dana - stručni saradnik za edukacije 10 radnih dana	Rukovodilac sektora za rad sa javnošću	Jun 2023–decembar 2025.
		Razvijati i redovno održavati obrazovnu aplikaciju za prenosive pametne uređaje	- aktivna i funkcionalna obrazovna aplikacija za prenosive pametne uređaje	- angažovanje eksternih stručnjaka za programiranje 60 radnih dana	Rukovodilac sektora za rad sa javnošću	2024–2025.
		Sprovesti najmanje 2 obrazovna programa godišnje, onlajn ili uživo	- održano 50 radionica za decu godišnje u okviru programa Omladinski klub ornitologa	- rukovodilac sektora za rad sa javnošću 5 dana - stručni saradnik za upravljanje članstvom 15 dana - angažovanje 50 članova 5 sati po radionici	Rukovodilac sektora za rad sa javnošću	2023–2025.

			- sprovedena 1 osnovna prirodnjačka obuka godišnje za raspoznavanje ptica i biodiverziteta za javnost/članstvo. 1 obuka članstva za učešće u monitoringu	- rukovodilac sektora za rad sa javnošću 5 radnih dana - stručni saradnik za upravljanje članstvom 10 radnih dana - 10 radnih dana angažovanja relevantnih članova tima za temu obuke	Rukovodilac sektora za rad sa javnošću	2023–2025.
			- održano do 30 izleta u prirodi godišnje.	- službenik za odnose sa javnošću 5 dana - angažovanje 30 članova 1 dan godišnje	Rukovodilac sektora za rad sa javnošću	Godišnje u periodu april–oktobar
	3.1.3. Unapređenje svesti javnosti kroz učešće građana u konkretnim aktivnostima zaštite i obnove prirode	Prikupljanje podataka od građana putem kanala za komunikaciju (telefon, mejl, društvene mreže i slično)	- do 2024. ostvareno 9.000 kontakata sa građanima putem kanala za komunikaciju	- zaposleni 1 sat nedeljno	GIS stručnjak	2023–2025.

		Izraditi predlog konkretnih aktivnosti i preporuka za zaštitu i podršku oporavku prirode sa akcentom na prioritetne vrste i područja (odnosi se na pojedinca - priručnik sa modelima rada)	- na osnovu postojećih podataka dobijenih iz kontakata sa građanima i njihovih zahteva izrađen predlog konkretnih saveta i aktivnosti	- GIS stručnjak 5 radnih dana - Stručni tim za pisanje saveta / preporuka 20 radnih dana - urednik 5 radnih dana	Rukovodilac sektora za rad sa javnošću	Januar–mart 2023.
			- saveti i aktivnosti dostupni online	- službenik sektora za rad sa javnošću 2 radna dana	Rukovodilac sektora za rad sa javnošću	Maj-jun 2023.
		Sprovesti do 2 aktivnosti godišnje koje uključuje prikupljanje podataka o biodiverzitetu od strane građana (podaci prikupljeni u aktivnostima Ptice moje hranilice, Domaćinstvo koje su laste izabrale, izletima)	- do 300 učesnika iz šire javnosti u aktivnostima prikupljanja podataka o biodiverzitetu	- rukovodilac sektora za rad sa javnošću 6 radnih dana - službenik sektora za rad sa javnošću 12 radnih dana - ornitolog analitičar 6 radnih dana	Rukovodilac sektora za rad sa javnošću	2023–2025.

		Sprovesti do 2 akcije godišnje aktivne zaštite i podrške obnovi vrsta i staništa (pošumljavanje, uklanjanje invazivnog bilja, postavljanje kućica, hranilica, prihrana ptica, hotela za insekte i slično), koje uključuju građane	- do 300 učesnika iz šire javnosti u aktivnostima aktivne zaštite i podrške obnovi vrsta i staništa	- rukovodilac sektora za rad sa javnošću 6 radnih dana - službenik sektora za rad sa javnošću 12 radnih dana - ornitolog analitičar 6 radnih dana - stručni saradnik za javno zagovaranje 20 radnih dana	Rukovodilac sektora za rad sa javnošću	2023–2025.
	3.1.4. Objavljeno najmanje 3 izdanja DZPPS godišnje u cilju izgradnje svesti javnosti	Objaviti najmanje 3 broja magazina "Detlić"	- objavljen najmanje 1 broj magazina "Detlić" godišnje	- urednik 45 radnih dana - urednički odbor 5 radnih dana - dizajner 21 radni dan - službenik sektora za rad sa javnošću 5 radnih dana - lektor 9 radnih dana - stručni saradnik za fandrejzing 15 radnih dana	Urednik magazina "Detlić"	2023–2025.
		Objaviti 1 broj časopisa "Ciconia" godišnje	- objavljen najmanje 1 broj časopisa "Ciconia" godišnje	- urednik 30 dana, - službenik sektora za rad sa javnošću - dizajner 15 radnih dana - lektor	Urednik časopisa "Ciconia"	2023–2025.

		Popis planiranih izdanja DZPPS prema godišnjim potrebama i projektnim aktivnostima	- napravljena lista sa rokovima za planirana izdanja DZPPS prema godišnjim potrebama i projektnim aktivnostima	- službenik sektora za rad sa javnošću 3 radna dana	Rukovodilac sektora za rad sa javnošću	2023–2025.
3.2. Razvoj partnerstava, mreža, koalicija i mreža lokalnih zaštitarskih grupa (LZG)	3.2.1. Rad najmanje 2 različita subjekta na najmanje 1 zajedničkoj aktivnosti, projektu	Sastaviti spisak mreža, koalicija i LZG Uraditi analizu ovih subjekata Razviti proceduru odabira organizacija pogodnih za saradnju Raditi na formalizovanju saradnje Strategija daljeg rada sa ovim subjektima	- broj aktivnih subjekata - izrađena strategija	- stručna saradnica za javno zagovaranje 20 radnih dana	Saradnica za javno zagovaranje	Septembar 2023. godine

Unutrašnji strateški ciljevi, očekivani rezultati i mere

Unutrašnji strateški cilj	Očekivani rezultati	Strateške mere (aktivnosti)	Indikatori	Potrebni resursi	Odgovorna pozicija	Period sprovođenja
1. Unaprediti unutrašnju strukturu organizacije i članstva	<p>1.1. Izraditi organizacionu šemu sa sistematizacijom i opisom radnih mesta sa jasnom hijerarhijom i stepenom odgovornosti i rodnom osetljivosti sa stavom DZPPS da su svi jednaki i dobrodošli bez obzira na veru, naciju i pol</p> <p>1.2. Razviti proceduru za jasno izveštavanje nadležnih</p> <p>1.3. Izraditi šemu platnih razreda</p> <p>1.4. Izraditi organizacionu strukturu članstva sa nivoima članstva</p>	<ul style="list-style-type: none"> - konsultovati HR konsultante za sistematizaciju radnih mesta i platnih razreda - konsultovati slične organizacije - konsultovati upravni odbor - promeniti Statut organizacije 	<ul style="list-style-type: none"> - izrađena organizaciona šema sa sistematizacijom radnih mesta - izrađena šema platnih razreda -Izrađena šema strukture članstva - promenjen Statut organizacije - akcenat na efikasnoj implementaciji 	<ul style="list-style-type: none"> - finansijska sredstva za angažovanje HR konsultanta - radno vreme izvršnog direktora, zamenice izvršnog direktora i članova upravnog odbora 	Zamenica izvršnog direktora	Do jula 2023. godine

Unutrašnji strateški cilj	Očekivani rezultati	Strateške mere (aktivnosti)	Indikatori	Potrebni resursi	Odgovorna pozicija	Period sprovođenja
<p>2. Unapređivanje profesionalnog razvoja zaposlenih</p>	<p>2.1. Izraditi plan razvoja znanja zaposlenih za period od 3 godine sa jasnim pravcem razvoja (uključujući i razvoj znanja i veština o rodnoj ravnopravnosti, verskoj i nacionalnoj)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - analizirati trenutne pozicije zaposlenih - analizirati potrebe organizacije u trogodišnjem periodu - analizirati mogućnosti edukacije među partnerskim organizacijama BLI - program mentorstva i treninga koji uključuje 6 poludnevnih treninga godišnje za zaposlene - obuka za rukovodioce za upravljanje ljudima (sa osvrtom na sistem nagrade i kazne) 	<p>- izrađen i usvojen plan razvoja znanja zaposlenih nakon konsultacije sa zaposlenima za period od 3 godine</p>	<ul style="list-style-type: none"> - HR konsultant - osoba za edukaciju - zaposleni 	<p>Zamenica izvršnog direktora</p>	<p>Do kraja 2023. godine</p>

Unutrašnji strateški cilj	Očekivani rezultati	Strateške mere (aktivnosti)	Indikatori	Potrebni resursi	Odgovorna pozicija	Period sprovođenja
3. Uspostaviti sistem za prikupljanje neuslovljenih sredstava (izrada fandrejzing strategije)	3.1. Godišnje povećanje neuslovljenih finansijskih sredstava za 5%	<ul style="list-style-type: none"> - uspostavljanje fandrejzing sektora DZPPS - izrada plana fandrejzing aktivnosti - plan obraćanja široj javnosti - kampanja za prikupljanje sredstava za jednu temu godišnje 	<ul style="list-style-type: none"> - oformljen tim od najmanje 2 osobe - napisan fandrejzing plan 	<ul style="list-style-type: none"> - rukovodilac fandrejzing sektora 40 radnih dana - konsultant za izradu fandrejzing plana 10 radnih dana - finansijski administrator - izvršni direktor - zamenica izvršnog direktora 	Zamenica izvršnog direktora	<p>Do kraja jula 2023. godine imati formirane planove</p> <p>Do kraja 2025. sprovesti aktivnosti</p>
4. Unaprediti finansijsko upravljanje	<p>4.1. Uspostaviti sistem finansijskog upravljanja</p> <p>4.2. Uspostaviti sistem upravljanja sredstvima</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razviti jasne procedure za plaćanja, promenu deviza, pozajmice, protok novca - korišćenje finansijskih programa - obuka za finansijske administratore 	<ul style="list-style-type: none"> - korišćenje finansijskih programa - broj procedura - jednostavno izveštavanje 	<ul style="list-style-type: none"> - radno vreme Izvršnog direktora, zamenice, finansijskog administratora, advokata - finansijski program - stručni konsultant 	<p>Finansijski administrator</p> <p>Zamenica izvršnog direktora</p>	Do januara 2024. godine

Unutrašnji strateški cilj	Očekivani rezultati	Strateške mere (aktivnosti)	Indikatori	Potrebni resursi	Odgovorna pozicija	Period sprovođenja
5. Razviti bezbednosne politike i procedure: bezbednost korisnika i saradnika/partnera; fizička bezbednost organizacije; digitalna bezbednost	5.1. Razviti procedure ponašanja u kancelariji 5.2. Razviti procedure ponašanja na terenu 5.3. Razviti procedure ponašanja u saobraćaju 5.4. Razviti procedure ponašanja tokom aktivnosti sa članovima i volonterima sa posebnim akcentom na decu 5.5. Procedure u skladu sa međunarodnim standardima i nacionalnim zakonodavstvom 5.6. Razviti procedure protiv prevara i korupcije	- konsultacije sa stručnim licima - pisanje procedura	- razvijene procedure - sprovođenje procedura	- radno vreme izvršni direktor, zamenica izvršnog direktora, - finansijska sredstva za angažovanje konsultanta	Izvršni direktor Konsultant	Do kraja 2023. godine

Unutrašnji strateški cilj	Očekivani rezultati	Strateške mere (aktivnosti)	Indikatori	Potrebni resursi	Odgovorna pozicija	Period sprovođenja
6. Obezbeđivanje sopstvenog prostora	<p>6.1. Kancelarijski prostor za minimum 20 zaposlenih</p> <p>6.2. Prostor za parkiranje najmanje 3 vozila</p> <p>6.3. Prostor za skladištenje opreme, materijala i bicikala</p> <p>6.4. Prostor za aktivnosti Društva za članove i javnost</p>	<p>- traženje adekvatnog prostora putem oglasa ili ličnih kontakata ili agencija</p> <p>- pokrenuti kampanja za donaciju stambenog prostora</p> <p>- lobiranje za prostor</p>	- kupljen prostor	<p>- finansijski resursi za najam agencija</p> <p>- povremeno angažovanje Izvršnog direktora i zamenice</p> <p>- agencija</p>	Izvršni direktor	Do kraja 2025. godine

Pregled trenutnih resursa organizacije

DZPPS može da angažuje sledeće ljudske resurse:

- Izvršni direktor – (1) zaposleni na puno radno vreme
- Zamenica izvršnog direktora – (1) zaposlena na puno radno vreme
- Finansijski administrator – (1) zaposlen na puno radno vreme
- Pomoćnik finansijskog administratora – (1) zaposlen na puno radno vreme
- Službenica za javno zagovaranje – (1) zaposlena na puno radno vreme
- Rukovodilac sektora za prikupljanje sredstava – (1) zaposlena na puno radno vreme
- Stariji stručni saradnik za sprovođenje projekata – (2) zaposlena na puno radno vreme
- GIS stručnjak – (1) zaposlen na puno radno vreme
- Ornitolog analitičar – (2) zaposlena na puno radno vreme + 100 saradničkih sati godišnje
- Terenski ornitolog – (3) zaposlena na puno radno vreme (saradnike u obimu ekvivalentnom 20 punih radnih vremena)
- Ornitolog pripravnik – (3) zaposlena na puno radno vreme
- Ornitolog saradnik – (15) spoljnih terenskih saradnika u obimu od 1.000 radnih dana godišnje
- Službenica za razvoj članstva – (1) zaposlena x 2/3 punog radnog vremena
- Službenik za komunikacije – (1) zaposlen na puno radno vreme
- Pomoćnik službenika za komunikacije – (1) zaposlen na puno radno vreme
- Advokat – (1) angažovan na 1/4 radnog vremena
- Knjigovodstvo u ekvivalentu 1/10 punog radnog vremena sa mogućnošću većeg angažmana
- Dizajner – (1) u ekvivalentu 1/4 radnog vremena
- Urednik „Detlića“ – (1) angažovan u ekvivalentu 25 dana godišnje
- Konsultant za IT i baze podataka – (1) angažovan u ekvivalentu 20 dana godišnje
- Kreativci – (3) ilustratorka, fotograf, novinari
- Upravni odbor sa malim savetodavnim kapacitetom u upravljačkom smislu

DZPPS može da angažuje sledeće tehničke i materijalne resurse:

- Tehnički smo potpuno opremljeni. To podrazumeva i automobile
- 2 iznajmljene kancelarije (Novi Sad, Beograd) koje ne mogu da podnesu dalje širenje broja zaposlenih
- 1 iznajmljena garaža (Novi Sad)
- Baze podataka: baza bioloških podataka o pticama; baza stradanja ptica; baza kršenja zakona; baza kontakata sa građanima
- Press kliping baza

- Platforma za komunikaciju (sa kontaktima)
- 2 veb sajta
- 7 naloga na društvenim mrežama (Facebook, Instagram, Twitter, Youtube)
- Neograničen prostor za skladištenje podataka
- Plac od 50 ari u zakupu na 10 godina u selu Ravni (Veliki Rzav)
- Biblioteka sa preko 1.000 naslova

Sadašnje stanje prikupljanja sredstava – pregled po izvorima

- Projektno finansiranje je oko 82,83%, od toga je najveći deo iz EU fondova
- Finansiranje iz budžeta Republike Srbije je oko 2%. Ova sredstva smatramo sredstvima svih građana i otvoreni smo za izvore iz nacionalnog budžeta.
- Institucionalno finansiranje sa 0% u 2020. godini se popelo na skoro 25% u 2021. i 2022. godini
- Prihodi sa tržišta, prodaja usluga i roba je oko 5%, sporadično do 10%
- Individualne donacije čine manje od jednog promila
- Mala i srednja preduzeća pomažu manje od 0,5%
- Velike korporacije doniraju do 10%
- Članarine su mnogo manje od 1%
- Želeli bi da u strategiju prikupljanja sredstava uvedemo limit koji se odnosi na situacije u kojima je potrošnja resursa veća nego dobit od prikupljenih sredstava
- Nema pisane politike, ali ne bi tražili sredstva od pojedinaca, organizacija i institucija koji promovišu ili praktikuju surovost prema životinjama ili se direktno suprotstavljaju drugim vrednostima organizacije

Monitoring i evaluacija

- Praćenje implementacije strateškog plana ćemo sprovoditi na godišnjem nivou. Za monitoring plana će biti odgovoran *Izvršni direktor*. Izveštaj o nalazima monitoringa *Upravni odbor* predstavlja na godišnjoj skupštini, sa preporukama za unapređenje operativnog plana za narednu godinu.
- Evaluaciju sprovođenja strateškog plana ćemo raditi na kraju treće godine implementacije, u četvrtom kvartalu 2025. godine. Nakon evaluacije biće pripremljen novi strateški plan.